

**Фаховий коледж
Закарпатського угорського інституту імені Ференца Ракоці II**

Освітньо-професійний ступінь	фаховий молодший бакалавр	Форма навчання	денна	Навчальний рік/ семестр	2023-2024 н.р./ 6 семестр

Силабус

Назва навчальної дисципліни	Економіка підприємства
Циклова комісія	«Облік і оподаткування»
Освітньо- професійна програма	«Облік і оподаткування»
Тип дисципліни, кількість кредитів та годин (лекції/семінарські, лабораторні заняття/самостійна робота)	Тип дисципліни: обов'язкова Кількість кредитів: 4 Кількість годин: 120 Лекційні заняття: 20 Практичні заняття: 40 Самостійна робота: 60
Викладач(і) відповідальний(і) за викладання навчальної дисципліни (імена, прізвища, наукові ступені і звання, адреса електронної пошти викладача/ів)	Молнар Грета Тіборівна email : molnar.greta@kmf.org.ua Консультації: середа 9:00-12:00 або згідно домовленості
Пререквізити навчальної дисципліни	Навчальна дисципліна «Економіки підприємства» базується на вивченні наступних дисциплін: «Вступ до фаху», «Основи підприємницької діяльності», «Історія економіки та економічної думки», «Фінанси, гроші та кредит», «Мікроекономіка».
Анотація дисципліни, мета та очікувані програмні результати навчальної дисципліни, основна тематика дисципліни	Економіка підприємства вже давно вийшла за межі її сприйняття виключно у контексті виявлення конкретних форм прояву законів і закономірностей функціонування та розвитку національного виробництва у господарській діяльності підприємства. Не лише пошук шляхів отримання надприбутків цікавить сучасного підприємця. Першочерговим завданням постає створення новації, яка відкриє нові ринки, нові можливості, нові перспективи для підприємства. Та, разом з тим, для її поширення визначальними є розвиток компетентності персоналу, доступ до джерел інвестування, вміння створювати та примножувати активи, співставляти ресурсні можливості з поставленими цілями, формувати економічно безпечне середовище для функціонування підприємства. Економіка підприємства вивчає об'єктивні економічні закони й закономірності ведення господарювання, включає широкий спектр управлінських, організаційних, техніко-

економічних та інформаційних проблем, форм, методів і правил раціонального використання ресурсів з метою створення й розподілу матеріальних і духовних благ, без яких не може обходитися ні окремий індивідум, ні суспільство в цілому.

Мета вивчення освітньої компоненти «Економіка підприємства» – формування у здобувачів освіти сучасного економічного мислення та системи спеціальних знань про базові поняття щодо господарсько-фінансової діяльності сучасного підприємства вивчення теорії та практики господарювання на рівні підприємства, конкретних форм і методів господарювання, принципів формування та використання виробничого потенціалу, взаємодії всіх видів ресурсів, ефективності господарсько-комерційної діяльності.

Завдання навчальної дисципліни:

- знати: форми прояву об'єктивних економічних законів в конкретних галузях, підприємствах різних форм власності, форм організації і тенденції розвитку продуктивних сил і виробничих відносин, міру відповідності виробничих відносин рівню розвитку продуктивних сил; економічні методи управління підприємствами, галузями;
- вміти: використовувати на практиці традиційні і знаходити нові методи економічного впливу на трудові колективи з метою більш повного використання матеріально-технічного і трудового потенціалу галузей; давати оцінку якості; розробляти заходи з підвищення ефективності виробництва і якості роботи; ефективно використовувати економічні важелі, такі як ціна, прибуток, матеріальне заохочення.

В процесі вивчення навчальної дисципліни здобувачі освіти набувають таких **компетентностей**:

Загальні компетентності:

- ЗК 5. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел, набуття нових вмінь і навичок.
- ЗК 6. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях та відповідально ставитись до професійної діяльності.
- ЗК 7. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності

Спеціальні компетентності:

- СК 1. Здатність аналізувати економічні події та явища з огляду на сучасні теоретичні та методичні основи обліку і оподаткування.
- СК 2. Здатність використовувати математичний інструментарій для розв'язання прикладних економічних та оптимізаційних завдань в сфері обліку і оподаткування
- СК 5. Здатність оцінювати результати господарської діяльності підприємств на основі знань сучасних методик аналізу та статистичних показників.
- СК 7. Здатність перевіряти законність, достовірність, економічну доцільність господарських і фінансових

операцій з метою збереження власності, попередження порушень та зловживань.

- СК 8. Здатність використовувати методи обліку, аналізу, контролю, статистики і оподаткування на підприємстві.
- СК 11. Здатність організовувати власну професійну діяльність, застосовувати знання для розв'язання практичних ситуацій, ухвалювати рішення відповідно до законодавства.

Результати навчання:

РН 1. Знати економічні категорії та закони для розуміння зв'язків, що існують між процесами та явищами в різних економічних системах.

РН 2. Розуміти місце предметної області в загальній базі знань та значення облікової, податкової і статистичної систем в інформаційному забезпеченні користувачів під час розв'язання проблем сфери економічної відповідальності підприємств.

РН 5. Застосовувати математичний інструментарій для розв'язання прикладних завдань у сфері обліку і оподаткування.

РН 8. Формувати й аналізувати фінансову, податкову і статистичну звітність для визначення показників забезпеченості підприємства ресурсним потенціалом та його ефективного використання.

РН 10. Формувати і надавати облікову-аналітичну інформацію для ухвалення управлінських рішень з метою підвищення ефективності бізнесу.

РН 11. Визначати й аналізувати фінансово-економічні показники діяльності підприємства для виявлення резервів раціонального використання матеріальних, трудових і фінансових ресурсів.

РН 15. Володіти державною та іноземною мовами у професійній діяльності.

РН 16. Вміти працювати самостійно і в команді, нести професійну відповідальність за результати роботи, дотримуватися норм та стандартів професійної етики для досягнення спільної мети

Програма навчальної дисципліни містить 2 змістові модулі:

Змістовий модуль 1. Теоретичні основи підприємства.

Система управління підприємством

Тема 1. Тема 1. Теорії підприємств і основи підприємництва

Тема 2. Види підприємств, їх організаційно- правові форми.

Тема 3. Зовнішнє середовище господарювання підприємств

Тема 4. Структура та управління підприємством

Тема 5. Ринок і продукція

Змістовий модуль 2

Результати та ефективність виробництва , антикризова система господарювання

Тема 6. Планування діяльності підприємства.

Тема 7. Персонал підприємства і продуктивність праці

Тема 8. Капітал підприємства

	Тема 9. Фінансові-економічні результати діяльності підприємства Тема 10. Розвиток підприємства: сучасні моделі, трансформація та реструктуризація
Критерії контролю та оцінювання результатів навчання	Для ефективної перевірки рівня знань, умінь та навичок, засвоєних і набутих здобувачами освіти застосовуються наступні методи контролю: усне опитування, письмовий, модульний (тестовий) контроль, підсумковий комплексний контроль. Порядок проведення поточного модульного контролю передбачає оцінювання рівня опанування здобувачами освіти матеріалу лекційного модуля і вміння застосовувати його для вирішення практичних ситуацій та завдань. Проводиться у письмовій формі двічі за семестр по закінченню кожного змістового модуля та включає: теоретичні питання й завдання.. Модульний контроль оцінюється в діапазоні від 0 до 20 балів і включає: теоретичне завдання/ тести - 10 балів; практичне завдання – 10 балів. Оцінка знань з теоретичного завдання/ тестові питання оцінюється від 0 до 10 балів відповідно до кількості правильно виконаних завдань. Практичне завдання в модульній контрольній роботі оцінюються у 10 балів, у т.ч.: від 0 до 5 балів – за правильність проведених розрахунків і отриманих результатів і від 0 до 5 балів – за вміння формулювати обґрунтовані висновки за результатами завдання Умовою допуску до іспиту є позитивні оцінки з поточного контролю знань за змістовими модулями. За трансферно-накопичувальною системою організації навчального процесу до семестрового контролю допускають здобувачів освіти, які набрали в сумі за всіма змістовими модулями 60 і більше балів від загальної кількості з дисципліни. Семестрове оцінювання результатів у формі заліку/ іспиту проводиться за 100-бальною системою. Бали нараховуються за наступним співвідношенням: - поточний усний, письмовий, тестовий контроль - 60% семестрової оцінки; - іспит - 40% семестрової оцінки. Порядок та критерії оцінювання Оцінка за змістові модулі (кожен) визначається як сума балів за : - виконання практичних завдань-5балів (розв'язування завдань і вправ із правильним проведенням розрахунків та формуванням висновків; - контрольні роботи-20балів; - виконання самостійної роботи-5балів (тестові завдання - 1 бал, підготування презентаційних матеріалів та рефератів- 2 бали, розв'язування задач із правильністю проведення розрахунків - 2 бали)

До підсумкового контролю допускаються здобувачі фахової передвищої освіти, які в сумі за змістові модулі отримали не менше 60 балів і відпрацювали всі пропущені заняття. Порядок зарахування пропущених занять такий: виконання самостійної роботи.
Підсумкова оцінка з навчальної дисципліни визначається як сума балів за змістові модулі та оцінка за іспит.

Поточне тестування та самостійна робота										Іспит	Су ма
Змістовий модуль № 1					Змістовий модуль № 2						
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	40	100
Модульна контрольна робота					Модульна контрольна робота						
20					20						

Критерії оцінювання знань, вмінь, компетентностей здобувачів фахової передвищої освіти з навчальної дисципліни

Оцінка	Критерії оцінювання
90-100 балів 5(відмінно)	Здобувач фахової передвищої освіти твердо засвоїв теоретичний матеріал, глибоко й всебічно знає зміст навчальної дисципліни, основні положення наукових першоджерел та рекомендованої літератури; логічно мислить і відповідає, вільно використовує набуті теоретичні знання, аналізуючи практичний матеріал; висловлює своє ставлення до тих чи інших проблем; демонструє високий рівень сформованості практичних навичок.
75-89 бали 4 (добре)	Здобувач фахової передвищої освіти добре засвоїв теоретичний матеріал, володіє основними аспектами з першоджерел та рекомендованої літератури, аргументовано викладає його; має практичні навички; висловлює свої міркування з приводу тих чи інших проблем, але припускається певних неточностей і помилок у викладі теоретичного змісту або при аналізі практичного матеріалу.

60-74 бали 3 (задовільно)	Здобувач фахової передвищої освіти в основному опанував теоретичні знання навчальної дисципліни, орієнтується в першоджерелах та рекомендованій літературі, але непереконливо відповідає, плутає поняття; на додаткові питання відповідає невпевнено, демонструє відсутність стабільних знань; відповідаючи на запитання практичного характеру, виявляє неточності; не вміє оцінювати факти та явища
< 60 балів 2 (незадовільно)	Здобувач фахової передвищої освіти не опанував навчальний матеріал дисципліни, не знає наукових фактів, визначень, майже не орієнтується в першоджерелах та рекомендованій літературі; відсутнє наукове мислення, практичні навички не сформовані.
Інші інформації про дисципліну (політика дисципліни, технічне та програмне забезпечення дисципліни тощо) Відвідування навчальних занять обов'язкове, основні вимоги до студентів: активність на практичних заняттях, дедлайн, відпрацювання пропущених занять, допуск до підсумкового контролю; дотримання правил академічної доброчесності: самостійне виконання навчальних і контрольних завдань; правильне цитування з посиланням на автора, посилання на джерела інформації. Навчальні заняття проводяться в спеціалізованих кабінетах, обладнаних мультимедійними проекторами; в закладі забезпечено необмежений вільний доступ до інформаційних ресурсів. При дистанційній або змішаній формах навчання використовується інструментарій платформи Google Classroom. Політика дисципліни щодо дедлайнів та перескладання: Студент повинен здавати роботи у визначені викладачем терміни. Роботи, що здаються з порушенням термінів без поважних причин оцінюються на нижчу оцінку. Перескладання модулів відбувається із дозволу викладача курсу за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний). Політика дисципліни щодо академічної доброчесності: Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються. Списування під час поточного та підсумкового контролю заборонені (у т.ч. із використанням мобільних девайсів). Політика дисципліни щодо відвідування: Відвідування занять є обов'язковим. За об'єктивних причин) навчання може відбуватись індивідуально (в онлайн формі)	

**Базова література
навчальної дисципліни та
інші інформаційні ресурси**

Базова література

1. Гринчуцький В. І., Карапетян Е. Т., Погрішук Б. В. Економіка підприємства: Навчальний посібник. К.: Центр учбової літератури, 2019. 304 с
2. Гусева О.Ю., Воскобоева О.В., Хлевицька Т.Б., Голобородько А.Ю., Ромащенко О.С. Економіка підприємства: навчальний посібник. Київ: Державний університет телекомунікацій, 2020. 215 с.
3. Дмитрієв І.А., Шевченко І.Ю. Економіка підприємства: навчальний посібник для практичних занять і самостійної роботи студентів вищих навчальних закладів. Харків: ХНАДУ, 2018. 292 с.
4. Економіка підприємництва: підручник / за ред. д.е.н., проф. Л.В. Фролової. Одеса: Бондаренко М.О., 2020. 708 с.
5. Економіка підприємства: Навч. посібник / уклад. Н. В. Романченко, Т. В. Кожемякіна, К. В. Пічик. Київ: НАУКМА, 2018. 343 с.
6. Економіка підприємства: підручник / під заг. ред. д.е.н., проф. Ковальської Л.Л. та проф. Кривов'язюка І.В.. Київ: Видавничий дім «Кондор», 2020. 700 с.
7. Захарченко В.І. Економіка підприємства. Практикум. К.: Видавництво «Центр навчальної літератури», 2019. 144 с
8. Юрченко Н.Б., Кравчук Р.С., Запухляк І.Б., Василик І.І. Економіка підприємства: навч. посібник. Івано-Франківськ: ІФНТУНГ, 2018. 377 с.
9. Про акціонерні товариства: Закон України № 514-VI від 17 вересня 2008 року. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/514-17#Text>
10. Про господарські товариства: Закон України № 1576 XII від 19.09.91 р. із змінами і доповненнями. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1576-12#Text>
11. Про оплату праці: Закон України №108/95 від 24 березня 1995 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/108/95-%D0%B2%D1%80#Text>
10. Про товариства з обмеженою та додатковою відповідальністю: Закон України від 6 лютого 2018 року № 2275-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2275-19#Text>.

Додаткова література

1. Інструкція із статистики заробітної плати: Затв. наказом Міністерства статистики України № 323 від 11.12.95 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0114-04#Text>
2. Кодекс законів про працю України від 10 грудня 1971 року № 322-VIII URL: www.zakon.rada.gov.ua.
3. Косова Т. Д. Фінансовий аналіз. Навчальний посібник. Київ: ЦУЛ, 2017. 440 с.. Про інвестиційну діяльність: Закон України від 18 вересня 1991 року № 1560-XII. URL: www.zakon.rada.gov.ua. 1
4. Про інноваційну діяльність: Закон України від 04 липня 2002 року № 40-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/40-15#Text>
5. Про колективні договори і угоди: Закон України № 3356-XII від 1.07.1993 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3356-12#Text>

6. Про ліцензування видів господарської діяльності: Закон України № 222-VIII від 2 березня 2015 року. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/222-19#Text>

Інформаційні ресурси

1. Офіційний сайт Верховної Ради України: <http://zakon4.rada.gov.ua/>.
2. Офіційний сайт Державної податкової служби України: <http://www.tax.gov.ua/>.
3. Офіційний сайт Держкомстату України: <http://www.ukrstat.gov.ua>.
4. Офіційний сайт журналу «Податки і бухгалтерський облік»: <http://www.factor.ua>.
5. Офіційний сайт Міністерства освіти і науки України: <http://www.mon.gov.ua>
6. Офіційний сайт Міністерства фінансів України: <http://www.minfin.gov.ua>.
7. Офіційний сайт Національного банку України: <http://www.bank.gov.ua>
8. Офіційний сайт Національної бібліотеки України ім. В.І. Вернадського: <http://www.nbuv.gov.ua>